

WHITE PAPER

Onderwerp: Zonneweides- en parken, zo pak je het aan

Datum: 8 maart 2018

Plannen voor het realiseren van een grondgebonden zonnepark? Concrete duurzaamheidsprojecten realiseren om gemeentelijke doelstellingen te behalen? Of grond in eigendom en benieuwd of een zonneweide (financieel) interessant is? Bij het realiseren van een grondgebonden zonnepark komt heel wat kijken. In dit artikel komen de belangrijkste onderwerpen aan bod.

Maatschappelijke meerwaarde

Zonneparken zijn noodzakelijk voor de grootschalige opwekking van duurzame energie en daarmee voor een duurzame toekomst. Daarnaast kunnen ze echter ook van maatschappelijke meerwaarde zijn. Bijvoorbeeld door meervoudig ruimtegebruik (waterberging, grazers, recreatieve doeleinden, verarmen van de grond voor natuurdoeleinden) en bevorderen van de biodiversiteit. Met burgerparticipatietrajecten kunnen inwoners investeren in een zonnepark bijvoorbeeld crowdfunding of postcoderoosproject.

Locatie

Een cruciaal aspect voor het al dan niet realiseren van een zonnepark is de beoogde locatie van het project. Daarbij is het van belang of de locatie in stedelijk of landelijk gebied ligt. Een zonnepark is in stedelijk gebied vanuit het aspect van ruimtelijk ordening gemakkelijker in te passen (bouwwerk, vorm van energieopwekking, 'industriële uitstraling'). De mogelijkheden binnen het landelijk gebied zijn afhankelijk van de ruimte die de provinciale Verordening ruimte biedt. In Noord-Brabant heeft de provincie via een wijziging (2017) van de Verordening ruimte de plaatsing van grondgebonden opstellingen in beginsel mogelijk gemaakt. Een belangrijke voorwaarde is dat de betreffende gemeente een ruimtelijke visie heeft waarin zij aangeeft in welke gebieden en onder welke voorwaarden zonneparken mogelijk zijn. Ook maatschappelijke meerwaarde, participatie en meervoudig ruimtegebruik zijn aspecten die hierbij van belang zijn. Aanvullend is de landschappelijke inpassing van het park een belangrijk aandachtspunt.

Elektriciteitsnet

De afstand van het beoogde park tot het openbare elektriciteitsnet is een bepalende factor. Bij een te grote afstand is de netaansluiting een te grote kostenpost en is de businesscase niet haalbaar. De omvang van het park (elektrisch vermogen) bepaalt op welk onderdeel van het elektriciteitsnet (middenspanning, hoogspanning) het project aangesloten kan worden. Idealiter wordt het zonnepark aangesloten op plekken waar het elektriciteitsnet al een

voldoende zware aansluiting heeft. Denk dan aan industrieterreinen of een windturbinepark. Dit is een ideale situatie en niet altijd realiseerbaar. Daarnaast hebben gemeenten vaak een voorkeur om de opwekking dichtbij de afnemers van elektriciteit te laten plaatsvinden (efficiënter, minder kosten en lokaal in behoeften voorzien).

Landschappelijke inpasbaarheid

Een belangrijk aandachtspunt is de wijze waarop een zonnepark zorgvuldig in de omgeving kan worden ingepast. Hierbij is de aard en schaal van het gebied van belang. Past een zonnepark ruimtelijk gezien binnen een bepaald landschap? En hoe kan het optimaal worden ingepast in de omgeving? Ook is het bevorderen van de biodiversiteit een belangrijk aspect waar aandacht voor wordt gevraagd. Het is duidelijk dat een zonnepark invloed heeft op de omgeving. Een zorgvuldig en doordacht ontwerp is van groot belang. Een op maat gemaakt landschappelijk inpassingplan van het betreffende zonneweidenproject adresseert alle relevante aspecten. Het Beeldkwaliteitplan van een gemeente biedt aanknopingspunten en houvast hoe met het aspect van landschappelijke inpassing om te gaan. Landschappelijke inpasbaarheid maakt onderdeel uit van de ruimtelijke onderbouwing in het kader van de omgevingsvergunning c.q. de bestemmingsplanprocedure.

Financiële aspecten

Of een zonneweide financieel interessant is, hangt van diverse aspecten af. Zonder een mate van overheidsondersteuning is een zonneweidenproject op dit moment niet haalbaar. Een noodzakelijke voorwaarde voor het haalbaar exploiteren van een zonnepark is dus een toegekende SDE+ subsidie (Stimulering Duurzame Energieproductie) of moet gebruik gemaakt worden van de regeling Verlaagd Tarief bij collectieve opwek (ook wel postcoderoosproject) via een energiecoöperatie.

De te verwachten elektriciteitsopbrengst van het park bepaalt de uiteindelijke opbrengst: efficiëntie en vermogen van de panelen, oriëntatie ten opzichte van de zon, zoninstraling (aan de kust zijn meer zonuren dan in het oosten van het land) en mate van beschaduwing door vegetatie. Daarnaast bepaalt de grote van een project in hoeverre de business case sluitend is te maken. Hoe groter een project, hoe meer schaalvoordelen en hoe lager de kosten per Wattpiek zullen zijn. Denk aan inkoopvoordelen van de zonnepanelen en het verdelen van vaste kosten zoals netaansluiting, leges, hekwerk e.d. Bij grotere projecten kan een noodzakelijke verzwaren van de aansluiting op het elektriciteitsnet echter weer een belemmering vormen. Dit geldt ook voor projecten die te ver van het elektriciteitsnet af liggen. Een ander aspect om rekening mee te houden is het grondeigendom van de beoogde projectlocatie. Indien een derde de grond in eigendom heeft, zal de grond gepacht/gehuurd moeten worden.

Méér dan duurzame energie

Een doordacht zonnepark levert meer op dan alleen duurzame energie. Door voorwaarden te stellen aan de voorkant van de ontwikkeling en slimme verbindingen te leggen kunnen zonnepanelen een maatschappelijke meerwaarde brengen. En alleen op deze manier kan de energietransitie naar een hoger plan getild worden.

Meer weten? Vragen? Ondersteuning nodig? Neem contact met ons op:

+31 (0)6 11 73 90 22 | info@facetgovernment.nl | www.facetgovernment.nl